

La riqueza
cultural al barri

el butlletí

el barri
millora,
Palamós
millora

Història del Mas Guàrdies

Des de molt antic, a la Fosca hi havia set masos que depenien del castell de Sant Esteve de Mar. Un d'ells era el mas Guàrdies. La casa havia estat construïda sobre restes d'edificacions romanes i les seves terres s'estenien pels paratges de la Coma i de Roqueta. Potser per això l'anomenaven "Mas Guàrdias del Puig". Cal destacar que al segle XIII un dels seus propietaris, en Pere de Guàrdias, va dessecar i canalitzar l'aigua d'una bona part del pla de Nau, i va convertir els aiguamolls en terres de conreu. Descendents d'aquest mas s'establiren a Palamós i arribaren a ser persones importants. Un d'ells, un altre Pere de Guàrdias, era batlle de la nostra vila quan ens va atacar la flota turca de Barba-roja, el 1543.

Hi ha una bonica història del segle XV, protagonitzada per un altre Pere de Guàrdias, mercader de Palamós, que tenia una esclava anomenada Elena que feia les feines de la casa, com era normal en les famílies benestants d'aquella època. El seu comportament li havia fet guanyar una gran estima. Per això, en Pere va deixar escrit en el seu testament que a la seva mort l'alliberessin, cosa no gaire normal i que va portar a terme la vídua.

A la meitat del segle XIX, el propietari del mas, Mateu Forn i Fina, va dividir la casa i les seves terres en tres trossos, que va establir a: Crispí Oliu, Josep Roca i Pere Mont. En els darrers anys el mas ha estat testimoni d'un gran desenvolupament urbanístic, que va començar amb la construcció de la caserna i de l'hospital i va continuar amb el grup Pagès Costart i la urbanització Mas Guàrdias.

Pere Trijueque
Juliol 2009

Ens interessa conèixer la història del barri, per aquest motiu, si disposeu de fotografies o documents que mostrin el nostre passat o voleu crear uns grups de conversa i debat que expliquin d'on venim, adreceu-vos a l'Espai del Barri

sumari

<u>Presentacions</u>	<u>3</u>
<u>L'evolució de la immigració en el barri els darrers anys</u>	<u>4</u>
<u>Tallers, cursos i exposicions de l'últim trimestre de 2009</u>	<u>5</u>
<u>Les contribucions especials del Pla de Barris Palamós Millora</u>	<u>6</u>
<u>Com puc aconseguir més informació del Pla de Barris, Palamós Millora?</u>	<u>7</u>

> Durant els darrers anys, Palamós, així com la majoria de ciutats i municipis de Catalunya, ha vist com a poc a poc s'incrementava el nombre de persones, homes i dones que procedents d'altres comunitats o països decidien traslladar-se al nostre municipi per fixar aquí la seva residència i cercar noves oportunitats, buscant en molts casos unes condicions de vida que, malauradament, no trobaven a casa seva.

> La nostra vila ha crescut amb la incorporació als barris d'aquests nous veïns i veïnes i els tres àmbits del projecte Palamós Millora en són un exemple. Precisament aquest projecte, que preveu la millora urbanística, comercial o social d'aquests àmbits, també inclou propostes per a la millor integració de les persones nouvingudes, amb polítiques que possibilitin el seu creixement personal i desenvolupament social.

> Els desplaçaments, les migracions, han dissenyat i dissenyen la nostra societat, les ciutats i el món actual. Un món global, multicultural, on cal seguir projectant els valors de la solidaritat, la cooperació, l'intercanvi i la comunicació entre les persones.

> Des de l'any 2007 Palamós disposa del Servei d'Acollida a Persones Nouvingudes que actualment es troba ubicat a l'edifici que acull l'Espai del

Barri i on es facilita l'atenció directa a totes aquelles persones nouvingudes en els necessaris tràmits administratius de regularització, també en l'àmbit de reagrupació familiar, assessorament jurídic o bé en l'acollida lingüística. Aquesta oficina municipal, però, va més enllà, organitzant programes i projectes de sensibilització adreçats també a les persones autòctones.

> En aquest camí l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Palamós treballa en la redacció del Pla Local d'Acollida mitjançant el qual es defineixen i dissenyen totes i cadascuna de les propostes d'acollida de les persones nouvingudes al municipi, impulsant accions de sensibilització envers la diversitat cultural i ètnica, a més d'afavorir la interrelació social i fomentar la convivència social.

> Des de sempre Palamós ha estat i és un poble obert a la gent. Les persones són el nostre principal actiu, vinguin d'on vinguin. Fem entre tots que aquest valor segueixi creixent en força en el futur.

M. Teresa Ferrés i Àvila

Alcaldeessa de Palamós

Murs simulats

> Heus aquí una vegada una nació d'homes i de dones molt pobres, els Llera. Aquest poble, mogut pel desig de millorar a la vida, viatjava al país veí dels Crema. Els Crema eren tot el contrari, eren forts i rics i sovint els seus governants es queixaven de la presència dels Llera en el seu territori: "Jo no sóc racista", sempre deien, "però aquests de Llera vénen aquí i ens foten la feina, no respecten els nostres costums, col·lapsen els nostre sistema sanitari... bla, bla, bla". Un bon dia el Govern dels Crema va decidir solucionar "el problema" dels Llera, va dir com sempre "nosaltres no som racistes, però envoltarem el país de Crema d'un mur ben alt, ben alt, i no hi deixarem passar cap més Llera..." "Ja, Ja, Ja!" reien satisfets els governants no racistes de Crema, "que bé!" pensaven mentre s'imaginaven un país sense atur, amb feina i habitatges per a tots els ciutadans de Crema, amb un sistema sanitari i educatiu immaculat. Van passar els primers anys de la construcció del mur i a Crema eren molt feliços. Passades un parell de dècades, però, les coses es van complicar. S'havien fet previsions d'augmentar la població fins als 8 milions però la

taxa de natalitat dels Crema era tan baixa, que això no va succeir i el país va perdre població. Cada cop hi havia més gent depenent, però no hi havia prou gent en edat productiva per tal de sustentar el sistema de pensions. Els empresaris marxaven esporuguits de Crema ja que no hi trobaven treballadors, anaven a Llera, que ara, cada cop era més rica. Es deslocalitzaven empreses i hi havia fuga de capitals enllà de la muralla de Crema. Així va passar el temps fins que un dia, els governants autoanomenats "no racistes" de Crema van decidir augmentar l'edat de jubilació i privatitzar la sanitat pública. El poble enfurimat va enderrocant les muralles de Crema i va convidar els habitants de Llera a treballar i a viure en els seus pobles i ciutats. Fou tanta la millora que això va comportar, que els dos pobles es van unir formant una nació forta i poderosa, els Cremallera, que van viure feliços i van menjar escudella, cuscús, "frijoles"...

Erik Solés

Regidor de l'Entesa

Interculturalitat

> A principis de l'any 2010 està previst l'inici de les obres del Pla d'Ordenació Urbanística de Palamós i Sant Joan, que ha de ser la pauta per als propers vint anys quant a infraestructures, espais públics, sòl industrial, equipaments i habitatges.

> Paral·lelament, el municipi s'ha acollit a la quarta convocatòria de la Llei de Barris amb objecte de la rehabilitació integral del sector de les Cases Noves, Mas Guàrdies i Eixample Nord, un ampli espai que compta amb important nombre de veïns.

> El projecte del Pla de Barris Palamós Millora, iniciat ja fa un temps amb diverses actuacions, pretén una rehabilitació integral del sector que preveu la rehabilitació física, la sostenibilitat ambiental, el benestar social i la dinamització econòmica.

> Pel que fa a la rehabilitació física, la part urbanística, està previst que les obres s'iniciïn el març de 2010. És una part important, no l'única, del projecte.

> Fa uns anys, amb criteris insuficients, a vegades deficients, es va anar desenvolupant un urbanisme poc exigent i mal realitzat i amb el pas del temps s'ha anat deteriorant i per falta d'intervencions o bé per actuacions minses s'ha anat degradant i en certs paratges, hi ha un aspecte tercermundista.

> Volem un barri bonic on els veïns se sentin bé. I per això hem de preveure diversos aspectes, no tan sols els urbanístics (molt importants).

> Un dels aspectes importants, entre d'altres, és la interculturalitat, que és la interacció entre cultures de forma respectuosa, en què cap grup cultural està per sobre de l'altre, afavorint sempre la integració i la convivència entre cultures. Aquesta interacció és molt ideal, està basada en el respecte a la diversitat i l'enriquiment mutu, però en la pràctica presenta una sèrie de dificultats, i també una sèrie d'avantatges. S'han de superar les dificultats, anar de mica en mica, passet a passet, amb coses concretes, aconseguint petits objectius.

> La cultura és un fet que no es pot accelerar, improvisar, s'ha de consolidar perquè sigui permanent.

> Aquesta ampol·losa i ambiciosa interculturalitat és un fet que ens beneficiarà a tots, però tots hi hem de posar de la nostra part, i a qui correspongui ha de facilitar mitjans per ajudar a aconseguir les fites desitjades.

> L'escola és un fogar on s'inicia aquesta virtut. Els nens són receptius a les idees, els mestres les inculquen dintre del futurs homes i dones, dintre de la nostra societat, dintre de la nostra vila, dintre del nostre barri.

> Ajudem dintre de les nostres possibilitats (tots podem ser educadors) per tenir un poble nou, una societat nova, on ens sentim satisfets de viure.

**L'Associació de Veïns de les Cases Noves,
Mas Guàrdies i Eixample Nord**

L'evolució de la immigració en el barri els darrers anys

> En els darrers anys han augmentat les persones nouvingudes que han optat per viure a Palamós procedents de països i ciutats diverses.

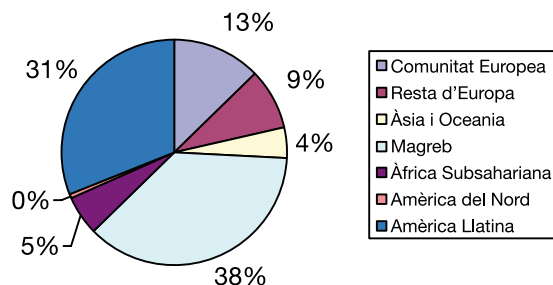
Des del Pla de Barris Palamós Millora s'està treballant per l'acollida i integració d'aquestes persones. Es tracta que coneguin el territori i puguin desenvolupar-se de forma autònoma; també, poder intercanviar experiències i vivències amb la gent del municipi perquè tot plegat esdevingui d'una gran riquesa cultural.

> Un aspecte clau i essencial és l'aprenentatge de la llengua catalana com a mitjà d'integració sociocultural. Aprendre la llengua implica tenir més oportunitats per trobar feina, millorar professionalment i entendre els altres quan se t'adrecen.

> Al barri hi ha 61 nacionalitats diferents de les 79 presents al municipi, per tant hi trobem una gran riquesa de procedències. Tal com es pot observar a la gràfica, els col·lectius amb més presència són: un 38 % de persones procedents del Magreb, un 31 % de persones que vénen d'Amèrica Llatina, un 13 % de la Comunitat Europea i un 9% de la resta d'Europa.

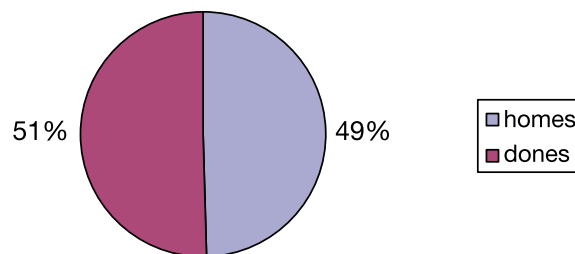
Les nacionalitats amb més presència al barri són Marroc, Colòmbia, Argentina, Equador, Bolívia i Mali. Pel que fa als països europeus amb més presència al barri són Romania i Rússia.

NACIONALITATS DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

> Pel que fa a la distribució per gèneres en el barri trobem que hi ha molta igualtat, un 51 % de les persones que hi viuen són dones i un 49 % són homes. Ara bé, si consultem la gràfica següent podrem observar que la distribució per edats és més variable.

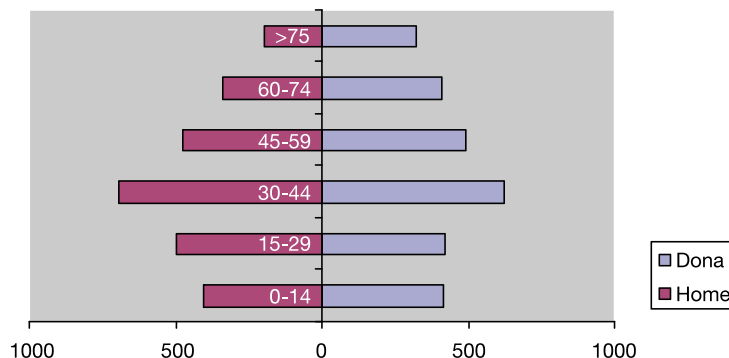
POBLACIÓ PER GÈNERES

> Referent a les edats dels homes i les dones que viuen al barri trobem que de 0 a 14 anys i de 45 a 59 anys pràcticament està igualat el nombre d'homes i de dones.

On hi ha més diferències és a les franges d'edat de 15 a 29 anys i de 30 a 44 anys on el nombre d'homes és més elevat en comparació amb les dones. Finalment, cal esmentar que a partir de 60 anys hi ha més presència de dones que d'homes. Aquesta diferència s'accentua a partir de 75 anys.

POBLACIÓ PER EDAT

Tallers, cursos i exposicions de l'últim trimestre de 2009

> TALLER DE RECERCA DE FEINA

Lloc de realització i inscripcions: Espai del Barri

Dilluns: 19 i 26 d'octubre i 2 de novembre

Horari: de 16.30 a 18 h

Organitza: Pla de Barris Palamós Millora, Punt Jove i Departament de Promoció Econòmica

> SALUT I BENESTAR

Lloc de realització: Espai del Barri

Inscripcions: Espai del Barri

Tècniques de relaxació i meditació: 15, 22 i 29 d'octubre

Cuina sana: 10, 17 i 24 de novembre

Horari: 20.15 a 21.45 h

Organitza: Pla de Barris Palamós Millora i Punt Jove

> TALLER D'INTRODUCCIÓ A LA NARRACIÓ DE CONTES

Lloc de realització: Biblioteca Lluís Barceló i Bou

Inscripcions: Espai del barri i Biblioteca Lluís Barceló i Bou

Dimecres: 14, 21, 28 d'octubre i 4 de novembre

Sessions pràctiques: 15 d'octubre i 11 de novembre

Horari: 17.15 a 19.15 h

(les sessions pràctiques fins a les 18.15 h)

Organitza: Pla de Barris Palamós Millora i Biblioteca Lluís Barceló i Bou.

Al gener de 2010 es realitzarà una segona edició

> L'HORA DEL CONTE A LES ESCOLES: CONTES INTERCULTURALS I EN CLAU D'EQUITAT DE GÈNERE

Lloc de realització: Escoles

Dates:

- 29.10.09 Escola Vedruna
- 11.11.09 CEIP Ruiz Giménez

- 13.11.09 CPEE Els Àngels

- 25.11.09 CEIP Vila-Romà

- 09.12.09 Col·legi La Salle

Horari: 17.15 a 18.15 h (excepte CPEE Els Àngels: 15 a 16 h)

Organitza: Pla de Barris Palamós Millora i Biblioteca Lluís Barceló i Bou

> EXPOSICIONS

Lloc: Sala polivalent de l'Espai del Barri:

- Càritas Santa Eugènia de Sant Joan de Palamós: exposició dels treballs fets al taller de labors del 15 al 30 d'octubre

- Oficina de Català: exposició Encomana el català del 2 al 13 de novembre

6 de novembre a les 20 h acte de presentació del Voluntariat per la llengua

- Pla de Barris Palamós Millora: exposició dels treballs realitzats pels alumnes participants als Tallers per l'equitat de gènere del 16 de novembre a 13 de desembre

Les contribucions especials del Pla de Barris Palamós Millora

Benvolgut veí,
Benvolguda veïna,

Hem estat dos anys treballant de manera participada en la redacció del projecte d'arranjament dels carrers i espais públics del Pla de Barris Palamós Millora, i són molts els veïns que han aportat al projecte la seva veu i experiència; ha estat un gest que cal valorar i agrair. Ara, però, ja tenim el projecte aprovat i, en conseqüència, cal començar les obres.

Alguns veïns han presentat escrits de reposició a l'expedient de contribucions especials, i mostren alhora la seva disconformitat a les obres. Aquests escrits seran respostos oportunament.

No obstant això, ara em permeto de fer-li arribar certes consideracions que no s'han d'obviar i que ens situen en un escenari realista, lluny dels comentaris desafortunats que han circulat pel barri:

- 1.** Les obres de rehabilitació del Barri Vell de Sant Joan, del Barri Vell de Palamós, de la Fosca, de l'avinguda Lluís Companys, de l'avinguda President Macià, etc., han estat finançades amb contribucions especials dels veïns de les zones.
- 2.** La primera fase de les obres de rehabilitació del carrer Rutlla Baixa i Justícia, incloses en el conegut "Pla Zapatero", no paguen contribucions especials. Però la segona fase d'aquestes obres, que inclou l'enllumenat i l'electricitat, seran assumides pels veïns.
- 3.** L'Oficina del Pla de Barris està treballant per aconseguir més subvencions i reduir la quota que aporten els veïns. Cal dir que, a part de la subvenció de la Llei de Barris, ara ja ens han confirmat dues noves subvencions.
- 4.** Quan finalitzi l'obra, si aquesta costa menys del previst, la rebaixa es descomptarà proporcionalment de la quota inicialment aprovada.
- 5.** La Generalitat de Catalunya, a través del Pla de Barris, aporta la meitat del cost de les obres. Així doncs, si nosaltres posem "2" la Generalitat posa "2"; si nosaltres posem "1" la Generalitat posa "1". El que està clar és que nosaltres no podem posar "0" i que la Generalitat posi "2".
- 6.** El mètode de repartiment de les quotes de contribucions especials s'aplica amb els criteris més justos que permet la llei. Altres opcions que es poguessin plantejar podrien estar fora de la normativa vigent.
- 7.** Rebutjar el projecte d'arranjament de carrers ara no vol dir que demà es faci assumit íntegrament per l'Ajuntament. Si tots els barris de Palamós han pagat una part de contribucions especials, és fàcil de pensar que quan s'arregli el seu carrer, ara o més endavant, alguna aportació haurà de fer.

Per tot això, des de l'Ajuntament us volem informar del que considerem que és cert, i volem donar un punt de nitidesa a una situació que certes persones i mitjans han volgut enterbolir.

Un cop concretats aquests punts, únicament em cal dir que teniu tot l'equip de l'Ajuntament a la vostra disposició per a resoldre-us qualsevol consulta.

Cordialment,
L'alcalde
Maria Teresa Ferrés i Àvila

Palamós, 15 de setembre de 2009

com puc aconseguir més informació del Pla de Barris, Palamós Millora?

Si voleu obtenir més informació sobre el Pla de Barris,
podeu adreçar-vos a l'Espai del Barri, carrer mossèn Cinto Verdaguer, núm. 12. Telèfon 972313182
o el correu electrònic palamosmillora@palamos.cat

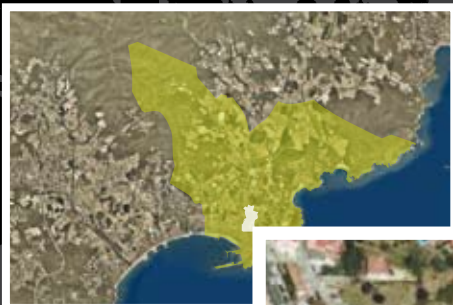
Per formar part de L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE LES CASES NOVES, MAS GUÀRDIES I EIXAMPLE NORD,
podeu omplir aquesta butlleta i ens la feu arribar a l'Espai del Barri.

NOM i CONGNOMS

ADREÇA

TELÈFON

EMAIL

Rehabilitació de l'Espai del Barri

Programa de millora de barris

Gràcies per la vostra col·laboració

AJUNTAMENT
DE PALAMÓS

el barri
millora,
Palamós
millora

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques

SOC

Servei d'Ocupació de Catalunya

Unió Europea

Fons Europeu
de Desenvolupament
Regional

"Una manera de fer Europa"